

УПУТСТВО
о процедурама за рјешавање по приговорима и жалбама
поднесеним изборним комисијама
(Пречишћени текст)

Сарајево, мај 2024. године

На основу члана 2.9 став (1) тачка 2. и члана 6.3 став (3) Изборног закона Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16, 41/20, 38/22, 51/22, 67/22 и 24/24), Централна изборна комисија Босне и Херцеговине је на 20. сједници, одржаној 03.05.2024. године, утврдила

УПУТСТВО
о процедурама за рјешавање по приговорима и жалбама
поднесеним изборним комисијама
(Пречишћени текст)

ГЛАВА I. УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Члан 1.
(Примјена-члан 6.3 став (1) и (3) Изборног закона БиХ)

Упутством о процедурама за рјешавање по приговорима и жалбама поднесеним изборним комисијама (у даљњем тексту: Упутство):

- а) регулишу се процедуре за рјешавање по приговорима поднесеним изборним комисијама (члан 6.3 став (3) Изборног закона БиХ),
- б) прописује се садржај обрасца за приговоре (члан 6.3 став (1) Изборног закона БиХ) и
- ц) регулишу се друга питања значајна за заштиту изборног права.

Члан 2.
(Супсидијарна примјена)

У свим питањима која нису прописана овим Упутством, а односе се на заштиту изборног права, поступа се према одредбама Изборног закона Босне и Херцеговине, Изборног закона Републике Српске, Изборног закона Брчко дистрикта Босне и Херцеговине и Закона о управном поступку.

Члан 3.
(Комуницирање и рачунање рокова)

- (1) У изборном периоду комуницирање између изборних комисија и страна у поступку које се води по одредбама овог упутства, одвија се путем телефакс апарата (у даљем тексту: телефакс), електронском поштом и непосредно.
- (2) Када се стекну услови, комуникација из става (1) овог члана одвијаће се и путем електронске апликације која ће бити доступна на интернет страници Централне изборне комисије БиХ www.izbori.ba.
- (3) Поред начина комуницирања из става (1) и става (2) овог члана, комуницирање између Централне изборне комисије БиХ и страна у поступку се одвија:
 - а) путем интернет-странице Централне изборне комисије БиХ www.izbori.ba и
 - б) путем е-mailа са бирачима који гласају изван Босне и Херцеговине.

(4) Политички субјект дужан је у обрасцу из члана 4. овог упутства навести број телефакса или е-mailа који је Централној изборној комисији БиХ пријављен за службено комуницирање, који морају бити доступни и исти у изборном периоду не

могу користити други политички субјекти.

(5) Централна изборна комисија БиХ ће у изборном периоду и у комуницирању са политичким субјектима водити рачуна о лажном представљању у име политичке странке, коалиције, листе независних кандидата или независног кандидата (члан 7.3 став (2) Изборног закона БиХ).

(6) Под лажним представљањем из става (4) овог члана сматра се: кориштење туђих просторија, телефона, слогана, амблема или ознака.

(7) Уколико се достављање обавља телефаксом, као доказ о извршеном достављању узима се одзивник телефакса на коме се налази контакт-број телефакса. Уколико се на одзивнику телефакса не налази контакт-број телефакса или се налази број који Централној изборној комисији БиХ није пријављен као службени или уколико се достављање политичком субјекту не може извршити јер телефакс није у функцији, по поновљеном поступку достављање ће се извршити објавом писмена на интернет-страници Централне изборне комисије БиХ. Исти начин достављања примјењује се и у случају доставе путем e-maila.

(8) Поднесак се може доставити и електронским путем и мора бити овјерен квалификованим електронским потписом у складу с посебним законом, ако је поднесен од стране политичког субјекта.

(9) Рокови теку од момента достављања (телефаксом, e-mailom или објавом на интернет-страници Централне изборне комисије БиХ www.izbori.ba и трају у складу са Изборним законом БиХ.

ГЛАВА II. ПРИГОВОР

Члан 4.

(Форма и садржај обрасца приговора-члан 6.3 став (1) Изборног закона БиХ)

(1) Приговор се подноси на обрасцу који садржи:

- а) мјесто, вријеме, починиоца и кратак опис учињене повреде,
- б) одредбе Изборног закона БиХ за које подносилац приговора сматра да су повријеђене,
- ц) доказе који потврђују наводе приговора,
- д) број телефакса е-маила на који ће се доставити одлука по приговору и
- е) потпис подносиоца приговора.

(2) Уз приговор подносилац доставља образац из члана 5. овог упутства, осим ако није раније достављен изборној комисији којој се приговор подноси.

(3) Уколико се приговор подноси путем електронске апликације исти садржи све податке и прилоге из става (1) и (2) овог члана.

Члан 5.

(Форма и садржај обрасца депонираних потписа)

(1) Потпис овлаштеног представника мора се налазити на обрасцу депонираних

потписа овлашћених представника политичке странке, коалиције и листе независних кандидата за подношење приговора и жалби, који се предаје надлежној изборној комисији. Образац се подноси у периоду од дана расписивања избора до дана потврђивања резултата избора.

(2) Образац ис става (1) овог члана садржи:

- а) назив политичке странке/коалиције/листе независних кандидата,
- б) име и презиме овлашћених представника политичке странке/коалиције/листе независних кандидата,
- ц) општину/град за коју је представник овлашћен,
- д) јединствени матични број овлашћеног представника,
- е) потпис овлашћеног представника,
- ф) мјесто и датум издавања овлаштења и
- г) потпис предсједника/овлашћеног представника политичке странке/коалиције/листе независних кандидата.

(3) Уколико предсједник или овлашћени представник политичке странке/коалиције/листе независних кандидата повуче приговор који је поднијело овлаштено лице из става (1) овог члана, сматраће се да приговор није ни поднесен.

Члан 6.

(Надлежност и поступак одлучивања)

(1) Изборна комисија у својој основној изборној јединици има првостепену надлежност за одлучивање по приговорима уложеним због повреда правила понашања из Поглавља 7 Изборног закона БиХ, осим у случају повреде из члана 7.2а, члана 7.3 став (1) тачка 3) и 7), члана 7.3 став (2) и члана 7.4 став (1) тачка 3) Изборног закона БиХ, о чему одлучује Централна изборна комисија БиХ.

(2) Централна изборна комисија БиХ, поред првостепене надлежности за одлучивање из става (1) овог члана, у првостепеном поступку одлучује и по приговорима уложеним због повреда правила изборног процеса, изборних права и повреде Поглавља 16. Изборног закона БиХ учињене од политичког субјекта.

(3) Кад изборна комисија прими приговор за чије поступање није надлежна, а познато је која је изборна комисија надлежна за поступање, доставља приговор без одгађања надлежној изборној комисији и о томе обавјештава подносиоца приговора.

(4) Изборна комисија одбациће недопуштен, неблаговремен и приговор који је поднијело неовлаштено лице.

(5) У случају да приговор није поднесен на обрасцу прописаном у члану 4. овог упутства, или приговор који се подноси путем електронске апликације не садржи све податке прописане чланом 4. овог Упутства, као и приговор који је неразумљив, непотпун, односно не садржи довољно доказа којима би били поткријепљени наводи истакнути у приговору, те нису наведене одредбе Изборног закона БиХ за које подносилац приговора сматра да су повријеђене, изборна комисија ће одмах обавијестити подносиоца приговора да у року од 24 часа од пријема обавјештења допуни приговор и тако отклони недостатак на који му је у обавјештењу указано. У истом обавјештењу подносилац приговора биће упозорен на посљедице неотклањања недостатка, као и чињеницу да ће се у том случају сматрати да приговор није ни поднесен.

(6) Ако приговор не одбаци из разлога из става (4) овог члана, изборна комисија

приступа његовом рјешавању.

(7) Када изборна комисија одлучује по приговору који је достављен телефаксом и када оцијени да је то потребно, може затражити од подносиоца приговора да оригинал приговора достави непосредно или поштом.

(8) Изборна комисија може приговор одбити као неоснован или га усвојити и изрећи мјеру или санкцију.

(9) Уколико изборна комисија не покрене поступак по службеној дужности за учињену повреду из своје надлежности, односно не одлучи по приговору у случајевима у којима има првостепену надлежност и у роковима предвиђеним Изборним законом БиХ, Централна изборна комисија БиХ, по сазнању покренуће и окончати поступак, односно одлучиће о приговору.

Члан 6а.

(Рокови за поступање по приговору)

(1) Бирач и политички субјект чије је право Изборним законом БиХ повријеђено, може надлежној изборној комисији уложити приговор најкасније у року од 72 часа од учињене повреде.

(2) Изборна комисија дужна је размотрити приговор и донијети одлуку у року од 48 часова након истека рока од 24 часа за достављање изјашњења страна наведених у приговору. Изборна комисија о својој одлуци одмах обавјештава подносиоца приговора, као и друге стране.

(3) Изузетно, у посебно сложеним случајевима када је за утврђивање чињеница и околности од значаја за рјешавање ствари потребно саслушати странке и свједоке, те стећи увид и прочитати већи број материјалних доказа, Централна изборна комисија БиХ провешће поступак у року од три, а не дуже од пет дана након истека рока од 24 часа за достављање изјашњења страна наведених у приговору.

Члан 7.

(Евидентирање приговора)

(1) Изборне комисије дужне су да податке о примљеним приговорима и жалбама из своје надлежности уносе у Апликацију о приговорима и жалбама.

(2) Изборне комисије податке из става (1) овог члана уносе на начин да након што одаберу врсту избора на које се приговор/жалба односи и изборну јединицу, уносе и остале податке који су подјељени у четири категорије, и то:

- а) Генералне информације о приговору/жалби,
- б) Подаци о рјешењу,
- ц) Подаци о жалби и
- д) Статус предмета.

(3) Податке из категорије - генералне информације о приговору/жалби, изборне комисије, обавезно уносе одмах по пријему приговора/жалбе.

(4) Податке из категорије – Подаци о рјешењу, изборне комисије обавезно уносе одмах по доношењу рјешења/одлуке.

(5) Податке из категорије – Подаци о жалби, изборне комисије обавезно уносе одмах по пријему жалбе.

(6) У оквиру категорије статус предмета изборне комисије, одмах по промјени статуса предмета уносе податак о истој, као и податак да ли је предмет делегиран надлежном органу.

Члан 7а.

(Регистар приговора, жалби и донесених одлука)

(1) Централна изборна комисија БиХ води посебан регистар према врсти поднесених приговора и жалби.

(2) Регистар из става (1) овог члана садржи сљедеће подаке:

- а) подносилац приговора/жалбе;
- б) против кога је приговор/жалба поднесен;
- ц) број предмета и датум;
- д) наводи приговора/жалбе;
- е) статус предмета;
- ф) одлука Централне изборне комисије БиХ;
- г) подносилац жалбе на одлуку Централне изборне комисије БиХ и датум;
- х) рјешење Апелационог одјељења Суда БиХ и
- и) напомена.

(3) Централна изборна комисија БиХ информације из регистра о поднесеним приговорима и жалбама, као и информације о донесеним одлукама објављује на својој интернет страници www.izbori.ba, водећи рачуна о принципима заштите личних података, у складу са Законом о заштити личних података.

(4) Информације из става (3) овог члана ажурирају се једном седмично на интернет страници Централне изборне комисије БиХ.

(4) Када се стекну услови, Централна изборна комисија БиХ ће регистар из става (1) овог члана водити путем електронске апликације.

ГЛАВА III. ЖАЛБА

Члан 8.

(Садржај жалбе)

Жалба садржи:

- а) пуни назив, односно контакте (с назнаком броја телефакса или e-mail) подносиоца жалбе;
- б) број и назив одлуке која се побија жалбом;
- ц) наводе у којем дијелу се одлука побија;
- д) разлоге жалбе и доказе;
- е) потпис подносиоца жалбе.

Члан 9.

(Поступак по жалби-члан 6.6 став (2) Изборног закона БиХ)

(1) На одлуке изборних комисија може се уложити жалба Централној изборној комисији БиХ у року од 72 часа од пријема првостепене одлуке.

(2) Ако је жалба на одлуку изборне комисије достављена директно Централној изборној комисији БиХ, она ће жалбу одмах телефаксом или e-mailом доставити изборној комисији ради испитивања да ли је жалба благовремена и уложена од овлаштеног лица. Жалба ће бити одбачена ако су испуњени услови из члана 6.3 став (4) и (5) Изборног закона БиХ.

(3) Изборна комисија која је донијела првостепену одлуку, ако не одбаци жалбу у смислу става (1) овог члана, може жалбу уважити и преиначити своју одлуку или жалбу доставити Централној изборној комисији БиХ са свим списима који се односе на предмет и са изјашњењем на жалбу, у року од 24 часа од пријема жалбе.

(4) Централна изборна комисија БиХ дужна је размотрити жалбу и донијети одлуку у року од 48 часова након истека рока за достављање изјашњења из става (3) овог члана.

(5) Изузетно, у посебно сложеним случајевима када је за утврђивање чињеница и околности од значаја за рјешавање ствари потребно саслушати странке и свједоке, те стећи увид и прочитати већи број материјалних доказа, Централна изборна комисија БиХ провешће поступак у року од три, а не дуже од пет дана након истека рока за достављање изјашњења из става (3) овог члана.

Члан 9а.

(Поступак по жалби на одлуку Централне изборне комисије БиХ)

(1) Апелационо одјељење Суда Босне и Херцеговине надлежано је да рјешава по жалбама на одлуке Централне изборне комисије БиХ.

(2) Жалба на одлуку Централне изборне комисије БиХ подноси се, путем Централне изборне комисије БиХ, Апелационом одјељењу Суда Босне и Херцеговине у року од два дана од дана пријема одлуке Централне изборне комисије БиХ.

(3) Апелационо одјељење Суда Босне и Херцеговине, када одлучује о примјени овог закона дужано је донијети одлуку по жалби у року од три дана од дана пријема жалбе.

Члан 10.

(Евидентирање приговора и жалби)

(1) Изборна комисија води евиденцију (протокол) приговора и жалби. На сваки примљени приговор или жалбу изборна комисија дужна је ставити отисак пријемног штамбиља са ознаком времена (датум и сат) пријема поднеска.

(2) Овлаштено лице у изборној комисији, ако не посједује штамбил из става (1) овог члана, дужно је на приговору, односно жалби уписати вријеме, час и начин његовог пријема и ставити свој потпис.

Члан 11.

(Одмјеравање казне-члан 6.7 Изборног закона БиХ)

Приликом одмјеравања казне, али не ограничавајући се, Централна изборна комисија БиХ и изборна комисија из оквира своје надлежности цијениће олакшавајуће и

отежавајуће околности, узимајући у обзир већ изречене казне.

Члан 12.
(Стицај и раздвајање поступка)

(1) У случајевима када један политички субјект учини више истих или сличних повреда прописаних Поглављем 7. Изборног закона БиХ, Централна изборна комисија БиХ може одлучити да о почињеним повредама води јединствени поступак и изрекне јединствену казну.

(2) У случају када наводи из приговора или жалбе упућују на више повреда Изборног закона БиХ учињених од једног политичког субјекта, Централна изборна комисија БиХ може одлучити да води раздвојени поступак о почињеним повредама или да води јединствени поступак.

Члан 13.
(Употреба израза у мушком и женском роду)

Ријечи које су ради прегледности у овом Упутству, наведене у једном роду, без дискриминације се односе и на мушки и женски род.

ГЛАВА IV. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 14.
(Саставни дио Упутства)

Саставни дио овог Упутства су:

- а) Образац приговора (ППИК) из члана 4. овог Упутства,
- б) Образац депонованих потписа овлаштених представника политичких странака/коалиција и листе независних кандидата за подношење приговора и жалби за изборе (ДП) из члана 5. овог упутства и
- ц) Образац регистра приговора, жалби и донесених одлука.

Члан 15.
(Престанак примјене)

Даном ступања на снагу овог Упутства престаје са важењем Упутство о процедурама за рјешавање по приговорима и жалбама поднесеним изборним комисијама ("Службени гласник БиХ", бр. 37/14 и 25/20).

Član 16.
(Propisi obuhvaćeni ovim uputstvom)

Ово упутство обухвата Упутство о процедурама за рјешавање по приговорима и жалбама поднесеним изборним комисијама („Службени гласник БиХ“ број 27/22) и Упутство о измјени и допуни Упутства о о процедурама за рјешавање по приговорима и жалбама поднесеним изборним комисијама 05-1-02-2-603-1/24 од 03.05.2024.године.

Члан 17.
(Ступање на снагу и објава)

Ово Упутство биће објављено у "Службеном гласнику БиХ", "Службеним новинама Федерације БиХ", "Службеном гласнику РС", "Службеном гласнику Брчко дистрикта БиХ" и интернет-страници Централне изборне комисије БиХ www.izbori.ba.

Број: 05-1-02-2-604-1/24
Сарајево, 03.05.2024. године

Предсједница
Др. Горана Хаџиабдић

На основу члана 2.9 став (1) тачка 16. и члана 6.3 став (1) Изборног закона Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16, 41/20, 38/22, 51/22, 67/22 и 24/24), Централна изборна комисија Босне и Херцеговине утврдила је

**ОБРАЗАЦ
ЗА ПОДНОШЕЊЕ ПРИГОВОРА ИЗБОРНИМ КОМИСИЈАМА**

1. Назив: Централна изборна комисија БиХ/ изборна комисија	
2. Име и презиме, односно назив подносиоца приговора, број телефакса и e-mail који је Централној изборној комисији БиХ пријављен за службену комуникацију ¹	
3. Датум и час подношења приговора:	
4. Датум, час и мјесто учињене повреде:	
5. Ко је учинио повреду:	
6. Кратак опис учињене повреде:	
7. Одредбе Изборног закона БиХ за које подносилац приговора сматра да су повријеђене:	
8. Прилог-докази који потврђују наводе приговора:	
9. Мјесто, датум, час и читак потпис подносиоца приговора (бирача, овлаштеног представника политичког субјекта)	10. Потпис овлаштеног службеника за пријем приговора и печат:
М.П.	М.П.

ППИК

¹ У складу с чланом 6.2 став (1) Изборног закона БиХ, бирач и политички субјект чије је право установљено овим законом повријеђено може изборној комисији уложити приговор најкасније у року од 72 часа од учињене повреде, осим ако овим законом није другачије прописано.

Напомена: У складу с чланом 6.3 став (2) Изборног закона БиХ, приговор се доставља без одгађања свим странама наведеним у приговору. Стране наведене у приговору могу се у року од 24 часа од пријема приговора, у писаној форми, изјаснити о наводима приговора. Надлежни органи могу одредити саслушање страна.

У складу с чланом 6.3 став (5) Изборног закона БиХ, приговор ће се одбацити и ако се не може утврдити ко је подносилац приговора. Поднесени приговор, односно жалба у поступку заштите изборног права не одгађају обављање изборних радњи које су прописане овим законом.

Ако је простор (рубрика) на обрасцу недовољан, користити посебан папир како би подаци и наводи били читки и јасни.

На основу члана 2.9 став (1) тачка 17, а у вези с чланом 6.3 став (1) Изборног закона Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 52/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 07/14, 31/16, 41/20, 38/22, 51/22, 67/22 и 24/24), Централна изборна комисија Босне и Херцеговине утврдила је

ОБРАЗАЦ ДЕПЕНИРАНИХ ПОТПИСА ОВЛАШТЕНИХ ПРЕДСТАВНИКА ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ, КОАЛИЦИЈЕ И ЛИСТЕ НЕЗАВИСНИХ КАНДИДАТА ЗА ПОДНОШЕЊЕ ПРИГОВОРА И ЖАЛБИ ЗА ИЗБОРЕ¹

Политичка странка/коалиција/листа независних кандидата _____
доставља потписе овлашћених представника странке/коалиције/листе независних кандидата:

Р/Б	Презиме	Име	Општина/ Град	Лице овлашћено од председника/овлашћеног представника политичке странке/коалиције/листе независних кандидата	ЈМБ:	Потпис ²
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						

Напомена: Образац се доставља надлежној изборној комисији (члан 6.3 став (1) Изборног закона БиХ).
Образац се доставља уз приговор који се подноси Централној изборној комисији БиХ или изборној комисији ако није
раније достављен изборној комисији.

Печат

Председник/овлашћени представник
политичке странке/коалиције/листе независних кандидата

Мјесто и датум

Потпис

¹Ако је број овлашћених представника већи од броја предвиђеног у образцу, дозвољено је овај образац копирати уз овјеру сваке стране печатом изборне комисије у десном доњем углу.

²Потпис овлашћеног представника мора одговарати потпису са идентификационог документа.

